

امور تحریریه ایچون فؤاد بکه
وامور اداره ایچون آرتین افندییه
مراجعت اولنور.

معاونت

اداره خانه سی باب عالی جاده سنده
۵۲ نومرولی « شرکت مرتبیه »
مطبعه سیدر.

استانبول ایچون سنه لکی مطبعه دن
آلنق شرطیله ۴۰ طشره لره پوسته
اجرتیله برابر ۶۰ غروشدر.

مسلكمزه موافق آثار قبول اولنور.
درج اولنمایان اوراق اعاده اولنماز.

نسخه سی ۱ غروش

پنجشنبه کونلری نشر اولنور ادبی، فنی و صناعی غزته در

نسخه سی ۱ غروش

دیدم که :

« آه بیایسم نه در، نه آفتدر

« صولدیوان غنچه جالکری ؟

« آجی بر لذت محبتدر

« آکلامق وجه انفعالکری !

« سویله یک، موجب تأثر کر

« کلیدر، خنده بهار میدر ؟

« بی محزون ایدر تفکر کر

« بوکا باعث یر انتظار میدر ؟

« آه بیایسم نه در بو حزن سحر

« که وورر چهره کرده انظاره ؟

« رنگ مغرب قدر ملال آور

« که دوشر کاه روی اسحاره .

« سزده قسوت، کدر، بکا نه دیمک ؟

« سزده بونلر خلاف خلقتدر .

« بزکوزل یوزده ابتسام کرک ؟

« بکله شایان اولان طراوتدر .

« کولکر، بویله طورمایک خاموش،

« یاراشان نشئدر حیاتکره .

« چیچک آچمش چمن، سحاب آغوش :

« متحسر هپ التفاتکره ! ...

« آه بیایسم نه در بو حاله سبب،

« آه بیایسم بو حاله بر چاره !

« سوتله، ای غنچه صفا بر لب !

« سن طوقوندکی خاطر یاره ؟

« طوریم قارشیسنده شن، کولهیم ؟

« بردلارام تلخکام اولسون .

« برملک آغلا سینده بن کولهیم،

« بکا شاعرلکم حرام اولسون !

« شمعی بن کیمدن ایستیم امداد

« نورم تحویل ایچون ظلالکری ؟

« بکا شرح ایتیمورسکر، فریاد !

« بی کریان ایدن ملالکری ... »

اولیور — آکلام که — استیجواب

بویله بیک سوزله، بیک ترنمه !

آغلام قارشیسنده ... ویردی جواب

کریه آلود بر تبسمله !

محمد فکرت

— شفق صدالری —

شو صوک هفته لر ایچنده غزته
صحیفه لرینی شناسی، کتابخانه جامکانلرینی
نسخ نظر رباسی ایله ترین ایدن بو جیجی
کتابه دائر بزمده بر ایکی سوز سویله مه مزه
مساعده ایدلسه دیرزکه :

« شفق صدالری » ساده کوزل کیدیرلمش
بر نوزاد ادبدر .

صنعت طباعتک بر نمونه نفاسی، نفاست
طبیعتک بر کهر پاره دی لطافتدر .

« شفق صدالری » بزده ظریف طبع
اولنمش ایلك اثردر، دنیله بیلیر .

بودلر اثر حقنده بیان مطالعات ایچون
اک اول طرز تمثیلندن بحث ایدیشمز، ده
دوغروسی مطالعه سینه قابندن باشلایشمز
بجئزده طبیعی بر صیره کوزتمش اولمق
مقصودینه مبتنیدر .

« شفق صدالری » نک طرز جدید
ادبده بر تجدید شاعرانه ارائه سندن عبارت
اولان و منشور، منظوم ایکی قسمه آریلان
مندرجاتی حقنده عرض ایده جکمز مطالعاتده
شونلردر :

صاحب اثر خلاصه ملاحظاتی اولمق
اوزره دیورکه :

« اشعارک قطعیا موزونه یازملاسی
فکر نکره دکلم، شو قدرکه مطلقا موزونه اولاندره
شعره دنیله یلوب موزونه اولمایانلرک شعرده

عم اولنه میجهفی فکرینی ده تجویز ایده مم .
فکر مجه هر ایکی طرزده قبول اولنمایبر . »

بو یک دوغرو، او قدر دوغرو که شعرک
ماهیت علویه سنی، یعنی روحک تأثرات محاسن
پرستانه سنی تدقیق ایله اشتغال ایدنلردن هیچ
بری شمعی به قدر بونک عکسینی ادعا و اثبات
ایتماش، هر شاعر حقیقی وزن ایله قافیه نک
او طبیعتکداز قیودندن شکایت ایتمش، حتی
لامارتین :

« شعرک وزن ایله، قافیه ایله هیچ بر
مناسبتی یوقدر . وزن و قافیه باز یجه سمع
وقلمدر . موزون و مقفی سکر سطر یازه جغم
دیه ساعتلرجه ذهن یورمق نه بیوک
چو جوقلق . شونک بر ذوق وارسه قورو
بر هنر بازلقدن عبارت . انسان یاشنی باشنی
آلدقن صوکره بوکی او یونجا قنلره اشتغال
ایتمش اولدیغندن دولایی کندی کندیسندن
اوطانیر . » دیمش .

فقط بتون بو یولده کی سوزلر تبلیغ
افکار و حسیاتده — دها واسع، دها طبیعی
بولندیجی ایچون — نثری نظمه ترجیح فکر یله
سویلمشدر . شعری منظوم یازالم، اما وزن
و قافیه سی اولسه ده اولور، دیمک ایستیمه مشدر .
ذاتاً موزون کلام اولچو تحتنده اولان سوز
درکه « منظوم » تعبیری ده عینی بومعنائی مفیددر .
شعر ایله نظم بر برندن آریلیر، فقط
نظم ایله وزن غیر قابل انفکاکدر .

وزن دیدیکمز شی ایسه یا هجا صایمقدن،
یا کلماتی معین و معلوم بر طاقم قالبلره کوره
کسوب آیرمقدن، یا خود بر آهنگ مخصوصه
اویدوره رق او قومقدن عبارتدر . بونلرک
هپسی ده روح استیناس و سامعه نواز بر تناسب
ایچنده بولتمقله مشروطدر . او یله بر مصراع
وزن معروفده، دیکری بش هجا حسابنده،
او چنجیسی بر، دردنجیسی سکر کله طولنده،
دها صوکره کیلر عینی رابط سزلقده
اون بیتدن مرکب بر نشیده حظ ایله اوقونده

بيلك ايجون مطلقا كندى زاده طبعى اولوق لازم كليز! بوسوء تلىقنى اوقويانلرك عدم اعتياديته حمل ايتكدن زياته يازيلانلرك عدم انتظامنه ويرمهلى يز.

واقعا شعريه بر آز پريشانلق سويلير. سده بو مسامحه افكار و حسياتك اقتضا واجاي حقيقيسيلاه افاده طبعي بر صورتده تجلي ايتمديد. يوقسه محضا ناديدنه نمالق مقصديله اختيار اولنان انتظامسزلقلر شعر نامنه قبول اولنور مساهله لردن دكلدر. قواعد براندازلىق شاعرلرك آز چوق هپسندنه كورولور. فقط دقت ايديليرسه آكلاشيليركه بونلر برقاعده يي بر چوق فائده مقابله فدا ايدرلر. زيرا بيليرلرك شعر نه قدر فصيح اولورسه او قدر شعر اولور؛ بر جوهر نه قدر ليكه سز، نه درجه پارلاق ايسه او قدر نظريا، اودرجه قيمتداردر. شعر قاعده شكن دكلدر. بعضاً اوج اعلاي معانيه صعود ايجون قاعده يي بر طرفه بر اقيز. لكن هيج بروقت اني تخريب ايتمز. فصل ايتسينكه اكثريا اوقاعده يي توليد ايدن كنديسيدر.

والحاصل بر شعري اقتدار و آرزومنه كوره يا منظوم، ياخود مشور يازمهلى يز. فقط منظوم ديبه يازديغمز شيلر — نه درلو اولورسه اولسون — هر حاله بر آهنگ مخصوصى حائر اولملى. شوراسى ده بيلغى كه آهنگ دينلان شئي ادر اكده اعتيادك قطعا دخلى يوقدر. تلذذ مسئله سى باشقه؛ فقط بر آهنگك وجودنى فرضا بر فرانسز نصل طويارسه بزده اويله طويارز. بونك ايجون آهنگسز، انتظامسز بر سوزى كتيروبده «بونك منتظم، بك آهنگداردر» لكن بز آليشماديغمز دن ذوقنه وارا ميورز. «ديمك بر طبع سليم، كوره دوغرو اوله ماز. كوزل هر صاحب نظر ايجون كوزلدر. مثلاً طرز جديد ادبيات قافيلرى بر چوق شكله قويدى.

بونلرك هان هپسى بر انتظامى، بر لطافى حائر بولندقلرى ايجون حسن طبيعت اربابى طرفندن بلا تردد قبول ايدلدى. قافيه نك بوقدر انواع واشكالنه ذاتاً آليشمى مى ايدك؟ خير، فقط آليشمى اوله مزه حاجت يوقدى؛ چونكه بونلر بيلدكلر مزدن ده كوزل ده طبعي ايدى. بلكه ده صوكره شمديكلره نسبة قافيه سز عد اولنه حق منظومه لرده بكنيلير، سويلير. بونكله بر ابر قافيه پرورلك اويله ظن اولندينى درجده نظمى تصيب و اخلاص ايتمز. ميدانده ارباب اقتدارك — حتى قوافى مقيده ايله يازلمش — بوقدر بدايع شعريه سى وار.

§

«شفق صدرى» نك محتوياتى اساس اتخاذايدهرك سوزى بورالره قدر سوق ايتمه من او اثر ظريفك ماهيت و قيمته خلل ايراث ايدمه من.

مقصد بحثى شو نقطه يه كتيرمكدر: بعضلر من صرف غرب مقلدلىكى غيرتيله افاعيل و تقاعبلى محقر كور يورلر.

فى الواقع آوروپاده منشور اثرلره ده زياته رغبت كوستريلور. فرانسز منقدين ادبندن «ژول لومه تر» بر اثرنده آرتق منظوماته رغبت قالماديغنى سويلدكلن صوكره دييوركه: «مع مافيه شاعرلر ده اوغراشمقندن واز كچمديلر. انلر عبثيات ايله اشتغاله» «نظم اشعارده» بر ذوق بوليورلر. شو قدر واركه بو ذوقى آلان يالكلر كنديليردر.

«آكلاشيلان ايكي بيك سنده سنده آرتق هيج يت يابان قالمه جقدر. فى الحقيقه رنگين، منقح، آهنگدار بر نثر ايله افاده مرام قابل ايكن عيى مقدارده هجايى حاوى، مقفى بر طاقم سطرلرى بر صيريه ديزه جكم ديه وقت غيب ايتكده روا دكلدر يا.» فرانسز منقدينك بو اداسى فرانسز

نظمى حقنده بلكه بك دوغرودر. اويله بر ادعا نظم تركى يه اصلاً تعلق ايدمه من؛ چونكه بزم او بكنديكمز وزن معهود، فرنكلرك استعمال ايتدكلرى اوزانده بولنميان بز آهنگى، بر موسيقى شاملدر. بونك ايجوندركه «ذوق موسيقى طبيعت بشريه ده موزكوز اولدقه» وزن كنديسنه طرفدار بولمقندن محروم قالماز. دينلر سوزلرنده حقلى كورونورلر. انصاف ده ايديليرسه، مثلاً:

عالم حيات نو بولور جانلر باغشلار دهبدم
انفاس روح اللهيدر كويا نسيم صجدم
صحن فلكه ده جلوه كر طاوس زرین بال وپر
باغ جهان پرزيب وفر عالم گلستان ارم
ياخود

المشدر اولان عقلزى بربت نورس
كيم عشقى مى كهنه كجى هوش ربادر
بر آفت پر شيوه كه هر غمزه شوخى
سر مست ايكن آميخته شرم و خيادر
ياخود

مقيم راغ اول اى كوكل فيوض نوهارى كور
شكوفه لرده موج اوران صفاي حسن يارى كور
نه صنعت ايلر آشكار هزار نغمه كاري كور
كنار حوض ياكده درخت سايه دارى كور
ويرر حياه اهتزاز خروش جويبارى كور
ياخود

اشارتلىر قيلار اشجار سمت لاتناهي
اوپر امواج قلقوب پرده قدر تپناهي
ايدر كوكبلره ايصال طائرلر الهى
اوهاتفلرده كل سير ايله تقرير وجاهي
چندر بجر در كهساردر صبح ربيعدر
بويرلده طوغان بر شاعر اولوق بك طبيعدر

شعرلرني دوغرودن دوغرويه اوقومقله
ترنم ايتك آراسنده نه فرق واردر؟
ايسته آوروپايلرك اساسى هجا صاعقندن
عبارت اولان و آهنگجه نژدن بكده فر تلى

اولیایان نظم‌نمده بوموسیقی موجود اولمادیغی
ایچون انلر نظمی ترک ایله هپ نثرآ
افاده مراعی مرجح کورینورلر . بزم
ایسه بویله بر ترک وتر جیمده بولمده متره محل
یوقدر .

دنیه بیلیرکه : « توغه بکزر بر ادا ایله
تکلم غیر طبیعی دکیدر ؟ »

— اوت غیر طبیعیدر ؛ لکن شعر
سویلك ده تکلم ایتکمیدر ؟ هر سوزی موزون
سویلیه جک دکاز . تصورات وحسیاتمک
بعضیسی نظماً تبلیغ ایتک آرزو ایدرسه ک
یازدیغمر شی نظم بکزه جک ، یعنی بر
آهنگ و تناسب مخصوصی حاز اوله جق ؟
اوقدر .

هله نظمک نه لزومی وار ؟ دینه من ؟ چونکه
ترنمه احتیاج وارسه نظمده وارددر . برده
بر شعر منظوم یازیلیرسه باشقه ، منشور یازیلیرسه
باشقه درلو اولور . منشورک مکملیتی منظومک
ده صنعتی وارددر . صنعتک ، هنرک اهمیت
ایسه انکار اولمه ماز . اوت ، نظم بر
صنعتدر ؛ همده صنایع بدیعه دن معدوددر .
صنعته صنعت دییه مفتون اولانلر ، صنعتی
صنعت دییه اجرا ایدنلر واردرکه انلرایچون
شعری منظوم یازمق بر ذوق صاییلر .

حقیقتی آراسته ق ، اک بیوک ادیبلرک
اک بیوک اثرلری نثر ایله یازلمشدر . فقط
نثر ایله وزن و قافیه سی آتلمش ، هرج ومرج
ایدلمش نظم ایله دکل !

الحاصل نظمی تخریب ایده جکمره
نثر منری لسان شعر اوله جق بر حاله کتیرمکه
چالیشیق ده مناسب اولور ، ظنده یز .

« تربیه اطفال »

عالمه لرده — چو جو قلمه ترتیب اولنان
مجازاتک عقلاً مجاز اولوب اولمادیغنه و چو-
جو قلم اوزرنده نه درجه لره قدر اجرای تأثیر
ایتدیکنه دأر بوندن ایچه زمان مقدم بعض
ارباب فن میاننده مذاکره لر جریان ایتمش ،
مبادلّه افکار وقوع بولمش ایسه ده هنوز
مسئله بر نتیجه حسنه ایترا ن ایده مه مش ایدی .
بوکره (شیقاغود) ده ارباب فندن موسیو (مانغا-
سهرن) نام ذات — بر عالمه پدرینک چو جو غنه
اجرای مجازات ایتکه حتی اولوب اولمادیغنی
و حتی اولدیغنی صورتده بیه بوندن بر فائده
تولده ایدوب ایتیه جکی موقع تذکره وضع
ایده رک مسئله مجو ث عنای بر نتیجه قطعیه
ربط ایتکه چالشمش اولدیغندن مسئله نک
اهمیتنه نظر آ مومی الهک (انترناسیونال ژور-
نال اوفر استیق) نام غزیه ده درج ایتدیرمش
اولدیغنی مقاله سنک رساله منزه نقلی فائده دن
خالی دکلدرد :

محور مومی الیه ، اولابوینک منهای
آمالی چو جو قلمینه اسباب حضور و رفاهی
استحضار ماده سی اولدیغنی و تحصیلک چو-
جو قلمک استقبالنجه پک بیوک فوائدی مستلزم
اوله جغنی بعدال بیان امر تحصیلده مجازاتک
درجه لزوم واهیتی جهته عطف عنان کلام
ایدوب دیورکه :

« برعالمه بر جمعیت صغیره معویه مقامنده
اولدیغندن بو جمعیتده امر انضباط و انتظامک
محور مطلوبده جریان ایده یله سی ایچون
بیوکلرک کوچوکلر اوزرنده اجزای حکم

و نفوذ ایتدیرلری و کوچوکلرک او احکامه تبعیت
و اطاعتدن نکول ایتمه لری و جیه دندرد . هر
جزادن بر وجع و کدورت تحدث ایدر .
کدورت و صفا حیات انسانیک ایکی مربی
دائمیسی مقامنده اولدقلمندن بری مثبت
صورتده نفوذ ایدر ، دیکری منفی صورتده
تأثیر ایلر . بری انسانی فضائله تشویق ، دیکری
مساویدن تبعید ایدر . برده بوقاعده انسانک
کارگاه تصنیفندن چیقمش یکی برشی دکلدرد .
ذاتاً قاعده کلیه طبیعت بومر کرده جاریدر .
اوقشایان ال دو کیمکده مقتدردر . تلطیف
ایدن صدا تکدیرده قادردر . بر چو جو ق
والده سنک حسیات مشفقانه سنه امیدوار
اولدیغنی کبی حرکات تهدید آمیزندنده خوف
و تحجب ایتدیلدر .

« بعض کس لار اصول تربیه نک یالکر
قاعده مکافات اوزرینه مستند اجرا اولمسی
توصیه ایدره ک مجازاتک تربیه پروغراهندن
قطعیاً لغو و اخراجنی طلب ایتمشلردر . فقط
بونلر طبیعت بشرک دائماً یم و امید و لطف
و تهدید آراسنده اداره ایدلکه محکوم اولدیغنی
و بویکی خاصه دن یرینک مفقود اولمسیله —
قانادینک بری قیزلمش قوش کبی — خط
حرکتی شاشیره ق جاده استقامتدن تبعاد
ایده جکی اونومشلردر .

« انکلز حکمای مشهوره سندن (لوق)
چو جو قلمده احترام عادتتی . اطاعت ایچون
بر اساس فرض ایتمش و بو عادت ابتدا قورقو
هیئتده نمایان اولور ایسه ده تدبیرجاً محبت
مبدل اوله جغنی بیان ایتمشدر . فرانسه حکما
سندن (فلون) تحکمی تربیه یه اساس اوله رق
قبول ایتمش و (ژان — ژاق — روسو) اطاف
عتک ذاتاً اشیا آراسنده موجود اولان
مناسبات متقابله دن ظهور ایتمش بر خاصه
طبیعیه اولدیغنی بیان ایله مشدر .

« انکلز ادب سندن (هربرت اسپنسر)
عالم طبیعتده نتایجک اعماله متوقف اولماسندن